

Udskriftsdato: 20. december 2025

2008/1 BSF 92 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at sætte skub i biogasanvendelsen som led i en grøn revolution

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 29. januar 2009 af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ida Auken (SF),
Steen Gade (SF) og Ole Sohn (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at sætte skub i biogasanvendelsen som led i en grøn revolution

Folketinget opfordrer miljøministeren til at udarbejde en national handlingsplan for biogas. Handlingsplanen skal identificere velegnede placeringer til biogasanlæg og få skabt lokal opbakning til en omfattende indsats for at øge anvendelsen af biogas (vedvarende energi), især i decentrale kraftvarmeværker. Handlingsplanen udarbejdes på baggrund af drøftelser med kommunerne, biogasbranchen, landbruget, Dansk Fjernvarme og Danmarks Naturfredningsforening.

Bemærkninger til forslaget

Svin, kvæg og høns producerer hvert år over 30 mio. t husdyrgødning, der kunne anvendes til produktion af biogas. Hertil kommer andet organisk affald, slam og energiafgrøder m.v., der er vel-egnede til produktion af biogas. Det er imidlertid under 5 pct. af husdyrgødningen, der p.t. udnyttes i biogas, og sådan har det nu været i næsten 10 år, hvor mange landmandsgrupper og andre investorer har kæmpet med for lave pristilskud, stigende priser på organisk affald og ikke mindst problemer med at få opbakning til velegnede placeringer af anlæggene.

Med energiaftalen fra februar 2008 – og den efterfølgende lovgivning – er pristilskuddet øget, så der nu er fornuftig økonomi i at investere i en kraftig udbygning med biogas. Men et er økonomi, noget andet er placeringen af anlæggene, som nu er den største barriere for, at Danmark for alvor får sat skub i udviklingen og får indhentet det efterslæb, der er i udbygningen med biogas.

Der er efterhånden mange kedelige eksempler på, at placeringen har udgjort en barriere. Nogle af de seneste eksempler er fra Års og fra Djursland ved henholdsvis Grenå og Mørke.

Derfor dette beslutningsforslag, som skal sikre, at regeringen ved miljøministeren får taget initiativ til at identificere velegnede placeringer og får skabt den nødvendige opbakning i kommunerne, så det fører til etablering af anlæg.

Det burde være i alles interesse, når man et øjeblik ser på de store fordele, der er ved biogas:

- Mere vedvarende energi (VE) og mindre afhængighed af import: Biogas kan umiddelbart erstatte naturgas, der er et fossilt brændsel. Fuld udnyttelse af biogaspotentialet (herunder fra slam m.v.) indebærer, at over 20 pct. af det nuværende naturgasforbrug og langt det meste af naturgassen i de decentrale kraft-varme-værker kan erstattes af biogas. Sigtet er, at biogas især skal erstatte naturgas i de mange decentrale kraft-varme-værker, hvor fordelene er, at der stort set altid er et værk, der er placeret tæt ved husdyrbrug.
- Mindre udledning af drivhusgasser (CO₂, metan og lattergas) fra landbrugssektoren: Danmark skal inden 2020 reducere udledning af drivhusgasser fra landbrug, transport og individuel opvarmning (den ikkekvotebelagte sektor). Biogas er det vigtigste – og billigste – middel til at nedbringe landbrugets udledning.
- Bedre samfundsøkonomi: Mindre afhængighed af import af dyr naturgas. Klima- og Energiministeriet vurderer, at Danmark fra 2018 vil være nettoimportør af naturgas. Det må forventes, at prisen på naturgas til den tid er væsentlig højere end i dag, bl.a. fordi prognoserne fra EU viser, at EU's afhængighed af naturgas stiger.
- Færre lugtgener for folk på landet: Den afgassede husdyrgødning lugter væsentlig mindre end rågyl- len, når den spredes, fordi afgangningen reducerer gyllens indhold af ildelugtende organiske stoffer.
- Bedre gødningsudnyttelse: Planterne optager en større del af næringsstofferne i husdyrgødningen, når den er afgasset, hvilket nedsætter risikoen for udvaskning af kvælstof fra gødningen.
- Erhvervsudvikling: Danmark har muligheden for at udvikle vigtige grønne industrier, som andre lande i stigende grad vil efterspørge. Det gælder først og fremmest økonomisk og energimæssigt effektive biogasanlæg. Men hertil kommer mulighederne i arbejdet med f.eks. behandling af de afgassede fibre, der indeholder store mængder fosfor, som det er muligt at genanvende.

Energistyrelsen har i sin fremskrivning (juni 2008) vurderet, at produktionen af biogas vil blive tredob- let over de næste 12 år: fra knap 4 petajoule (PJ) i 2008 til 12 PJ i 2020. Det svarer til, at der skal etableres ca. 40 nye anlæg på størrelse med de største af de nuværende (i Rødding, Lemvig og Hashøj).

Fødevarerministeriet har i sin seneste rapport, fra december 2008 (»Landbrug og klima«) vurderet, at den nuværende produktion kan udvides til ca. 30 PJ inden 2020, altså noget mere end Energistyrelsens vurdering.

Det må således være klart, at Danmark som minimum skal have fundet placeringer til 8 PJ ekstra biogas inden 2020 og gerne mere.

Uden et sammenhængende initiativ til identificering og placering af anlæggene er det usandsynligt, at potentialet vil blive udnyttet. Det viser de hidtidige erfaringer.

Der er derfor brug for en aktiv indsats, der rækker ud over det nye pristilskud. Der er desuden behov for en klar målsætning om, at al husdyrgødning skal gennem biogasanlæg, hvilket Dansk Landbrug bakker op i sit bud på en naturplan. (Effektivt Landbrug, 6. januar 2009).

Biogasanlæg skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til anvendelsen af gassen og transporten af husdyrgødningen. Dette vil primært være i landzone, hvor placeringen kan optimeres i forhold til såvel landbrugene som et decentralt kraft-varme-værk. Der er i dag over 400 decentrale kraft-varme-værker placeret over hele landet, hvilket betyder, at der stort set altid er et decentralt kraft-varme-værk i nærheden af de store husdyrkoncentrationer.

Der har i debatten været peget på, at et alternativ kunne være at sende gassen direkte ind på naturgasnettet, men dette alternativ er uforholdsmæssig dyrt i forhold til anvendelse i decentral kraftvarme. SF har derfor prioriteret, at biogassen skal anvendes i decentrale kraft-varme-værker, der for langt de flestes vedkommende anvender naturgas i dag.

Skriftlig fremsættelse

Anne Grete Holmsgaard (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sætte skub i biogasanvendelsen som led i en grøn revolution.

(Beslutningsforslag nr. B 92).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.